UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. Pavli Laymann è Societate I: Theologiæ Moralis Compendiv[m] absolutissimum et in quinq[ue] libros partitum

Laymann, Paul

Moguntiæ

§. 3. De venditione rei alienæ, eiusq[ue] evictione.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40716

Visual Library

ſit. Iſte autem contractus omnium damnandus eſt, V.C. Vendo tibi, tradoque agrum, vineam, ea lege, vt precium apud te ſit in depoſitò, quoad æqualis bonitatis vinea mihi emenda offeratur interea ſolutis mihi annuam penſionem proportione perceptorum fructuum. Ratio; Cum enim penſio à venditore exigi non poſſit ratione fructuum, quippe qui emptionis iure ad emptorem ſpectant, ſequitur ea exigi ob dilatam precij ſolutionem; quod vſurarium eſt.

§. III.

De venditione rei alienæ eiuſque euictione.

VEnditor ex ipſius contractus natura emptori 21
obligatus eſt de mercis euictione V.C ſi aliquis rem emptam ab emptore, actione reali intentata, euincat & auferat; quia videlicet demonſtrat ſe eius eſſe dominum, tunc venditor emptori precium reſtituere cogitur. Inſuper quanti eius intereſt rem euictam non eſſe; dummodò tempore contractus ignorârit emptor rem alienam eſſe, & lite ipſi poſtea mota denuntiârit venditori, vt ſe defendat.

NB. Si res aliena emptori ignoranti vendita fuerit, valet contractus, & dominium precij venditori acquiritur.

Obijcies. Videri aliquam inæqualitatem, ſi emptor alienæ rei dominium non acquirat & tamen precij dominium in venditorem transferat. Reſp. Non

eſſe inæqualitatem; quandoquidē pro eo, quod rei alienæ venditor precis dominium acquirit, ipſe viciſſim emptori de euictione obligatus manet.

Si fur alienis nummis negotietur, lucrum ipſi acquiritur, cum non ſit fructus pecuniæ, ſecundum ſe ſterilis, ſed ſolius induſtriæ; ipſe autem fur perſonaliter obligatus manet, tum etiam venditoribus a campſoribus, ſi pecuniæ ab ipſis euincantur.

NB. Lucrans pecunias aleis falſis & donans partem ſocio ſcienti & non cooperanti ad fraudem, ſocius ad nullam reſtitutionem tenetur, ſi luſor pecunias ludo iniquo acceptas cum propriis miſceat.

23 Quià fure emente pecunias furtiuas bona fide accepit, eaſque cum proprijs commiſcuit, ad nullam reſtitutionem domino pecuniarum obligatur. Nec iniuſtæ acceptionis cum bona fide egerit, nec ratione rei acceptæ commiſcendo cum proprijs dominium eorum acquiſiuit; ſecus eſt, ſi pecuniæ ſeparatim adhoc in ſpecie extent.

Quod autem pecuniæ furtiuæ cum proprijs mixtæ dominium acquiratur, patet, quia nummi ex propria inſtitutione tranſeunt de manu vnius poſſeſſoris ad manum alterius: quare nemo fermè ſecurus foret, vtrum pecuniarum ſuarum dominium haberet, & non aliquæ furtiuæ eſſent, niſi iura ſtatuiſſent, vt earum dominium per commixtionem cum alijs acquireretur.

24 Bonæ ſidei poſſeſſor, (emptor) ſi poſtea intelligat rem furtiuam eſſe, domino ſuo reſtituere debet non furi. Emptor tamen habet actionem contra furem de rei euictione, quam ſi ob illius improbitatem vtiliter perſequi non poteſt, incur-

vel infortunio ſuo adſcribat, & non in alterius dam-
num retorqueat. Quod ſi fur ſua ſponte reſtituto
precio, mercem furtiuam recipiat, emptorem per-
mittere poſſe, proprii incommodi declinandi cauſa.

Qui rem furtiuam, quam à fure emit, alteri bona
fide vendit, poſtea comparente domino nihil reſti-
tuere debet (ratio, quia per illam rei alienę vendirio-
nem precii ſibi dati ius atque dominium acquiſiuit)
emptor tamen obligatur ad precium reſtituendum,
ſi comparens dominus equum ab eo euincat.

Quod ſi res furtiua alicui donata, & donatarius 25
vendat, obligatus eſt venditor v. c. equi ad reſtituti-
onem precii equi domino, ſi is equum iure vindica-
tionis ab emptore recuperare nequeat.

Porrò ſciens rem alienam vel furtiuam eſſe, & e-
mens fit particeps furti.

Licitum tamen eſt res furtiuas modico precio re- 26
dimere, ea intentione, vt dominis ſuis reſtituantur
detracto precio ob rem domini vtiliter geſtam.

Qui ſcit rem alienam eſſe, vendere non debet: ſin 27
verò dubitat poſt diligentem inquiſitionem vende-
re eam non prohibetur, monito prius emptore de
periculo euictionis.

§. IV.

De merce duobus in ſolidum ven-dita.

SI res duobus vendita, vni quamuis poſteriori
tradita ſit, dominium huic acquiritur, idem te- 28
nendum eſt de aliis conuentionibus, permutatione,
locatione. Quod ſi verò neutri tradita, prior emptor
præfertur poſteriori, iuxta reg. 54. in 6. *Qui prior eſt
tempore, potior eſt iure*, Quod ſi verò Eccleſiæ aut ciui-

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN